

[Bente Nielsen]

råde, som angår alle borgere, og som er temmelig konkret, hvilket regionplanlægningen måske ikke altid har forekommet indbyggerne i amtet.

Når sygehusplanerne har skabt en livlig debat i lokalbefolkningen, skyldes det uden tvivl, at vi stort set alle enten har været patienter på et sygehus eller har haft pårørende indlagt, og det er da klart, at for patienter og pårørende er det en belastning at være indlagt på et hospital og derved være revet ud af sine vante omgivelser og sit vante miljø. Som patient er man vel ofte også noget usikker på fremtiden og nervøs for selve behandlingen; derfor er det meget væsentligt, at pårørende kommer på besøg, og det er da selvfølgelig også årsagen til, at det lokale sygehus – det være stort eller lille – har en stor betydning. Det kender man jo fra besøg i det mindste.

Alt dette betyder selvfølgelig, at befolkningen deltager i en debat, der vedrører dem selv, og det vil sige i sygehusdebatten.

På den baggrund er det da også mit indtryk, at den debat, der har været om sygehusplanerne i mange amter, har haft en vis indflydelse på, hvordan den endelige sygehusplan er kommet til at se ud. Planerne er ganske vist ikke blevet ændret totalt, men der er dog sket ændringer på konkrete områder, hvis man kigger på det første forslag, amtsrådene har fremlagt, og sammenligner det med den endelige plan.

Dermed skal dog ikke være sagt, at debatten om sygehusplanlægningen efter min mening har fungeret tilfredsstillende. Der synes ikke alle steder at have været ført en reel debat, hvor de forskellige parter har lyttet til hinanden og er indgået i en dialog, som har ført frem til konstruktive resultater. Tværtimod er der eksempler på, at de forskellige parter i debatten har stillet sig urokeligt på deres én gang indtagne standpunkter, og derfra har de ført krig mod alle andre synspunkter. Det kunne derfor være en idé at komme frem til en procedure, hvor man kunne sikre borgerne reel indflydelse på sygehusplanlægningen.

Man kunne give borgerne mere information om, hvad det egentlig er, der sker, og det kan man gøre ved at indføre en informationspligt for amtet. Det betyder, at borgerne får oplysning om, hvilke forudsætninger amtet har bygget sin plan på. Det betyder også,

at amtsrådspolitikerne skal kunne argumentere for deres synspunkter på en langt bedre måde, end det er tilfældet i dag. En bedre information vil forhåbentlig også kunne føre til en bedre og mere saglig debat om planen. Det kan forhåbentlig også betyde, at borgerne får en bedre forståelse for de økonomiske rammer, som amtsrådet skal arbejde inden for.

Men information er ikke nok. Der må sikres borgerne mulighed for medbestemmelse eller for indsigelsesret. Det kan f.eks. ske ved at indføre en offentlighedsfase i sygehusplanlægning, ja, for så vidt også i andre sektorplanlægningsopgaver i lighed med, hvad der gælder for regionplaner. Det er dog et spørgsmål om at få fastsat nogle regler for borgerindflydelsen, som ikke er for omstændelige, og som ikke medfører en tung og bureaukratisk planlægningsproces. Ellers kan sådanne regler efter min mening gøre mere skade end gavn, idet de kan bevirke, at borgerne løber sur i procedurеспørgsmål og derved mister interessen for det, det drejer sig om, nemlig selve sygehusplanen. Jeg har desværre en mistanke om, at det er en af årsagerne til, at debatten om regionplanerne ikke altid har været ført særlig godt ude omkring og ikke altid med nogen særlig livlig deltagelse.

Når borgerne skal inddrages i beslutningsprocessen, må det selvfølgelig gøres klart, hvad f.eks. opretholdelse af et mindre sygehus betyder for hele sygehusstrukturen i amtet. Der må man være opmærksom på, at sygehusene groft taget kan deles op i 3 niveauer: for det første de store, avancerede landsdelssygehuse, som kan udføre de mest komplicerede operationer og give de mest komplicerede behandlinger. Her tænker jeg f.eks. på rigshospitalet og Århus kommunesygehus. Det næste led er de større amtsygehuse med specialafdelinger, hvor man kan udføre ganske komplicerede operationer. Og så har vi endelig det mindre led, det, som mange borgere først og fremmest stifter bekendtskab med, nemlig lokalsygehuse, hvor man kan klare de mindre komplicerede sygdomme, f.eks. en ganske almindelig og banal blindtarmsoperation, og hvor man måske har nogle langtidsmedicinske afdelinger, som fortrinsvis er for de ældre, som jo gerne vil have besøg af deres pårørende, der bor i området.